

Warsztat tłumacza I Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia polska Specjalność Specjalność przekładowa Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki	Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 03FPLPRZS.23S.12589.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy specjalnościowy Blok zajęciowy Przedmioty specjalnościowe	
Koordynator zajęć	Sylwia Karolak, Agnieszka Kula, Ewa Rajewska	
Prowadzący zajęcia	Ewa Rajewska	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 1
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Ćwiczenia: 30, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	wprowadzenie w tajniki warsztatu tłumacza literackiego z języka angielskiego
C2	kształtowanie umiejętności oceny, jakie problemy stawia przed tłumaczem tekst literacki lub naukowy z dziedziny humanistyki, znalezienia dla nich optymalnego rozwiązania i uniknięcia podstawowych błędów tłumaczeniowych
C3	rozwijanie umiejętności dokonania poprawnego przekładu dłuższego fragmentu anglojęzycznego tekstu literackiego lub naukowego z dziedziny humanistyki na język polski

Wymagania wstępne

- znajomość języka angielskiego na poziomie średnio zaawansowanym (B2)
- umiejętność analizy i interpretacji tekstu literackiego

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	wskazuje i omawia najważniejsze problemy stawiane przed tłumaczem przez tekst oryginalny	FPL_K2_W01, FPL_K2_W06	Projekt, Prezentacja multimedialna, Merytoryczny udział w dyskusji
Umiejętności - Student/ka:			
U1	poprawnie przekłada dłuższy fragment anglojęzycznego tekstu literackiego lub naukowego z dziedziny humanistyki, charakteryzującego się umiarkowanym stopniem trudności	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03, FPL_K2_U04, FPL_K2_U08	Praca pisemna
U2	uzasadnia swoje wybory translatorskie w dyskusji lub pracy pisemnej	FPL_K2_U06, FPL_K2_U07, FPL_K2_U08	Projekt, Merytoryczny udział w dyskusji
U3	rozpoznaje cel cudzej inicjatywy translatorskiej, rekonstruuje i ocenia strategię tłumacza oraz jego indywidualny styl - i proponuje własne rozwiązania	FPL_K2_U01, FPL_K2_U03, FPL_K2_U04, FPL_K2_U08	Projekt, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna, Merytoryczny udział w dyskusji
U4	czynnie uczestniczy w dyskusji na temat omawianego przekładu	FPL_K2_U06, FPL_K2_U07, FPL_K2_U08	Projekt, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do zespołowej pracy translatorskiej	FPL_K2_K02, FPL_K2_K07	Projekt, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Podstawowe zagadnienia związane z warsztatem tłumacza – słowniki, źródła, pierwsze translatorskie wprawki	W1, U3, U4, K1	Ćwiczenia
2.	Tłumaczenie prozy o podwójnym adresacie – dla dziecięcego i dorosłego czytelnika. Gry językowe. Inkwity	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
3.	Tłumaczenie dramatu. Słowo w dialogu	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
4.	Tłumaczenie eseju – brzemień „erudycji radosnej”	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
5.	Wiersz wolny a poezja metryczna. Rytm, rym, substytucja stóp metrycznych	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
6.	Problematyka serii przekładowej	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
7.	Realia kulturowe a przekład	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
8.	Humor w przekładzie. Wynalazczość językowa tłumacza – z przypisem czy bez?	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
9.	Tłumaczenie prozy postmodernistycznej. Komizm i absurd, miejsca niedookreślenia w przekładzie	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia
10.	Przekład tekstu naukowego	W1, U1, U2, U3, U4, K1	Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda warsztatowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są: przygotowanie prezentacji (praktyka interpretacyjna) oraz systematyczne oddawanie pisemnych prac przekładowych.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) – student posiada obszerną wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i swobodnie stosuje ją w praktyce interpretacyjnej; potrafi przekonująco i trafnie zrekonstruować i ocenić cudzą strategię translatorską</p> <p>dobry plus (db+; 4,5) – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami</p> <p>dobry (db; 4) - student posiada znaczną wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i dość sprawnie stosuje ją w praktyce interpretacyjnej; potrafi trafnie zrekonstruować cudzą strategię translatorską</p> <p>dostateczny plus (dst+; 3,5) – student posiada zadowalającą wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i podejmuje zazwyczaj udane próby zastosowania jej w praktyce interpretacyjnej; stara się rekonstruować cudzą strategię translatorską i uzasadniać własne wybory</p> <p>dostateczny (dst; 3,0) - student posiada podstawową wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i próbuje ją stosować w praktyce interpretacyjnej; podejmuje próby rekonstrukcji cudzej strategii translatorskiej, chociaż nie zawsze uruchamia istotne konteksty</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - student posiada niewystarczającą wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i nie potrafi wykorzystać jej w praktyce interpretacyjnej; nie potrafi rekonstruować cudzej strategii translatorskiej</p>

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych), Metoda warsztatowa, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	<p>Warunkami zaliczenia zajęć są: przygotowanie projektu oraz systematyczne oddawanie pisemnych prac przekładowych.</p> <p>Kryteria oceniania:</p> <p>bardzo dobry (bdb; 5,0) – student posiada obszerną wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i swobodnie stosuje ją w praktyce interpretacyjnej i tłumaczeniowej; potrafi przekonująco i trafnie zrekonstruować i ocenić cudzą strategię translatorską oraz uzasadnić własną; wykazuje bardzo dobrą umiejętność tłumaczenia tekstów literackich i naukowych z zakresu humanistyki z języka angielskiego na język polski</p> <p>dobry plus (db+; 4,5) – jak wyżej, z nieznacznymi niedociągnięciami zwłaszcza w zakresie praktycznych umiejętności translatorskich</p> <p>dobry (db; 4,0) - student posiada znaczną wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i dość sprawnie stosuje ją w praktyce interpretacyjnej i tłumaczeniowej; potrafi trafnie zrekonstruować cudzą strategię translatorską i dość przekonująco uzasadnić własną; wykazuje dobrą umiejętność tłumaczenia tekstów literackich i naukowych z zakresu humanistyki z języka angielskiego na język polski, chociaż popełnia drobne błędy wynikające z niepełnego zrozumienia tekstu</p> <p>dostateczny plus (dst+; 3,5) – student posiada zadowalającą wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i podejmuje zazwyczaj udane próby zastosowania jej w praktyce interpretacyjnej i tłumaczeniowej; stara się zrekonstruować cudzą strategię translatorską i uzasadniać własne wybory, jego tłumaczenia zawierają jednak błędy wynikające z niepełnego zrozumienia tekstu, a także uchybienia stylistyczne, gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne</p> <p>dostateczny (dst; 3) - student posiada podstawową wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i próbuje ją stosować w praktyce interpretacyjnej i tłumaczeniowej; podejmuje próby rekonstrukcji cudzej strategii translatorskiej i uzasadniania własnej, chociaż nie zawsze uruchamia istotne konteksty; jego tłumaczenia zawierają dość liczne błędy wynikające z niezrozumienia tekstu, a także liczne błędy stylistyczne, gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne</p> <p>niedostateczny (ndst; 2,0) - student posiada niewystarczającą wiedzę z zakresu warsztatu tłumacza i nie potrafi wykorzystać jej w praktyce interpretacyjnej i tłumaczeniowej; nie potrafi zrekonstruować cudzej strategii translatorskiej ani uzasadniać własnych wyborów, a jego tłumaczenia zawierają kardynalne błędy wynikające z niezrozumienia tekstu, jak również liczne błędy stylistyczne, gramatyczne, ortograficzne i interpunkcyjne</p>

Literatura

Obowiązkowa

1. Susan Bassnett, André Lefevere, *Constructing Cultures. Essays on Literary Translation*, 1998.
2. Stanisław Barańczak, *Ocalone w tłumaczeniu. Szkice o warsztacie tłumacza poezji z dołączeniem małej antologii przekładów*, 1992, 1994, 2004.
3. Mary Besemeres, Anna Wierzbicka, *Translating Lives. Living with two Languages and Cultures*, 2007.
4. Jerzy Jarniewicz, *Gościnność słowa. Szkice o przekładzie literackim*, Kraków 2012.
5. Piotr Sommer, *Po stykach*, Gdańsk 2005.
6. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach z uwzględnieniem zaplanowanego dla przedmiotu nakładu czasu pracy przewidzianego na czytanie.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
-------------------------------	--

Ćwiczenia	15
Przygotowanie prezentacji multimedialnej	5
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie pracy pisemnej	5
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 30
Liczba punktów ECTS	ECTS 1

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Ćwiczenia	30
Przygotowanie projektu	10
Czytanie wskazanej literatury	5
Przygotowanie do zajęć	5
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FPL_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej oceny odbieranych treści, zestawiania i waloryzowania źródeł informacji, krytycznego uczestnictwa w procesach komunikacji społecznej;
FPL_K2_K07	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do współdziałania z innymi, funkcjonowania w zróżnicowanym otoczeniu społeczno-kulturowym oraz zawodowym, także międzynarodowym;
FPL_K2_U01	Absolwent/ka potrafi formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych, zmiennych warunkach, także przystosowując istniejące lub opracowując nowe narzędzia i metody;
FPL_K2_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać właściwie dobrane źródła i informacje, także z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, dokonywać ich oceny, krytycznej analizy, syntezy i twórczej interpretacji;
FPL_K2_U04	Absolwent/ka potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich, przeprowadzać ich analizę i interpretację z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi, zwłaszcza językoznawczych i literaturoznawczych;
FPL_K2_U06	Absolwent/ka potrafi formułować i wyrażać własne poglądy, posługując się właściwym stylem funkcjonalnym polszczyzny, dobranym adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, z uwzględnieniem ekspresywnych, estetycznych i pragmatycznych właściwości języka polskiego;
FPL_K2_U07	Absolwent/ka potrafi formułując i artykułując wnioski na podstawie poprawnie przeprowadzonych i uargumentowanych rozumowań, odwołujących się do wiedzy, prowadzić debaty i brać udział w dyskusjach, zwłaszcza odnoszących się do zagadnień językowych, literackich i kulturowych;
FPL_K2_U08	Absolwent/ka potrafi posługiwać się, również na gruncie zawodowym, językiem rodzimym z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych, a także językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego;
FPL_K2_W01	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób teoretyczne uwarunkowania literaturoznawstwa i językoznawstwa, procedury poznawcze i metodologie właściwe dla tych dyscyplin, wykorzystywaną na ich obszarze terminologię, jak również właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych zaawansowane metody analizy i interpretacji różnych tekstów ze szczególnym uwzględnieniem komunikatów językowych, w tym literackich;
FPL_K2_W06	Absolwent/ka zna i rozumie w pogłębiony sposób współczesny język polski wraz z jego uwarunkowaniami analizowanymi z wykorzystaniem podbudowanej teoretycznie wiedzy językoznawczej, a także jego tendencje rozwojowe, etykę i estetykę słowa oraz wieloczynnikowe relacje między językami we współczesnym świecie;